

Tutkimuskeskusten, tutkimusalustojen ja tutkijakollegiumin yleiset periaatteet

Konsistorin 12.5.2020 hyväksymä

Tutkimuskeskukset

MITÄ?

Tutkimuskeskukset ovat tutkijoiden ja tutkimusryhmien aloitteista syntyneitä itseorganisoituvia tutkimusyhteisöjä, jotka kokoavat tietyn temaattisen alueen tutkimusosaamista.

- Tutkimuskeskusten perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää dekaani tiedekuntaneuvoston esityksestä.
- Tutkimuskeskukset ovat tiedekuntavetoisia, tiettyyn temaattiseen alueeseen keskittyviä tutkimusyhteisöjä.
- Tutkimuskeskukset ovat itseorganisoituvia ja perustuvat lähtökohtaisesti tutkijoiden ja tutkimusryhmien aloitteisiin.
- Tutkimuskeskuksissa on tavallisesti useita yhteiseen temaattiseen alueeseen keskittyviä tutkimusryhmiä.
- Tutkimuskeskukset ovat tavallisesti monitieteisiä.
- Tutkimuskeskukset toimivat tiiviissä yhteydessä tiedekunnan koulutukseen, mukaan lukien tohtorikoulutus.

MIKSI?

Tutkimuskeskukset lisäävät tutkimuksen korkeaa tieteellistä tasoa ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä tukevat ulkoisen tutkimusrahoituksen hankkimista.

- Tutkimuskeskukset pyrkivät tieteelliseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen.
- Tutkimuskeskukset tuottavat lisäarvoa kokoamalla yhteen tietyn temaattisen alueen tutkimusosaamista.
- Tutkimuskeskukset luovat näkyvyyttä ja mainetta, jotka auttavat kilpailussa ulkoisesta tutkimusrahoituksesta.

MITEN?

Tutkimuskeskusten toiminta ja resursointi suunnitellaan kiinteänä osana tiedekuntien toimintaa.

- Tutkimuskeskuksella on strategia ja arvioitavissa olevat tavoitteet.
- Tutkimuskeskukset toimivat osana tiedekuntia, ja niiden toiminta suunnitellaan osana tiedekuntien vuosisuunnittelua.
- Tutkimuskeskusten tutkijat kuuluvat ensisijaisesti tiedekuntiinsa ja niiden yksikköihin.
- Tutkimuskeskuksella on johtaja ja ohjausryhmä, minkä lisäksi sillä voi tieteellinen neuvottelukunta.
- Tiedekunnat arvioivat tutkimuskeskuksensa, tyypillisesti viiden vuoden välein.

Tutkimusalustat

MITÄ?

Tutkimusalustat (platformit) ovat strategisia, merkittävästi resursoituja määräaikaista tutkimusohjelmia.

- Tutkimusalustojen perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää konsistori.
- Tutkimusalustat ovat uudenlaisia tieteenala- ja tiedekuntarajat ylittäviä tieteidenvälisen tutkimuksen rakenteita.
- Tutkimusalustat ovat strategisesti valittuja, tuntuvasti resursoituja määräaikaista tutkimusohjelmia.
- Tutkimusalustat ovat taloudellisesti kannattavia tutkimusyhteistyöympäristöjä, jotka tukevat uusia, rohkeitakin aloitteita.
- Tutkimusalustat ovat näkyviä yhteiskunnallisia toimijoita ja osallistuvat alansa kansalliseen ja kansainväliseen keskusteluun.
- Tutkimusalustat tuovat yhteen yliopiston tutkijoita ja yksityisen ja julkisen sektorin sekä kolmannen sektorin toimijoita.

MIKSI?

Tutkimusalustat lisäävät tutkimuksen korkeaa tieteellistä tasoa ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta tieteenala- ja organisaatorajoja ylittävällä yhteistyöllä.

- Tutkimusalustoja yhdistää tavoite varmistaa tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja vastata tärkeisiin haasteisiin korkealaatuisella tutkimuksella.
- Tutkimusalustat vahvistavat yhteistyötä tieteenalojen välillä ja ulkoisten kumppaneiden kanssa.
- Tutkimusalustat tukevat ulkoisen tutkimusrahoituksen hankkimista.

MITEN?

Tutkimusalustoissa hyödynnetään uudenlaisia työtapoja kuten siemenrahoitusta ja muuta räätälöityä resursointia.

- Tutkimusalustat mahdollistavat ja edistävät korkealaatuista tieteidenvälistä tutkimusta ja tukevat jatkumoa perustutkimuksesta innovaatioiden kautta hyödyntämiseen.
- Tutkimusalustat mahdollistavat ja toteuttavat tiivistä vuorovaikutusta, yhteiskehittämistä ja muita strategisen kumppanuuden muotoja ulkoisten toimijoiden kanssa.
- Tutkimusalustoilla hyödynnetään uudenlaisia räätälöityjä resursoinnin työkaluja kuten siemenrahoitusta.
- Yliopiston tutkimusalustakokonaisuutta ohjaa ja seuraa konsistori.
- Tutkimusalustalla on tavallisesti kokoaikainen johtaja, joka on itse tutkija, sekä verkostofasilitaattori ja johtoryhmä. Lisäksi alustalla voi olla pääosin ulkopuolisten kumppaneiden edustajista muodostettu neuvottelukunta.
- Tutkimusalustat raportoivat vuosittain tiiviisti toiminnastaan ja sen vaikuttavuudesta, sovittujen indikaattorien mukaisesti.
- Tutkimusalustoille voidaan myöntää rahoitus enintään kahdeksi neljän vuoden kaudeksi. Toisen kauden rahoitus riippuu tuloksiin, vaikuttavuuteen ja potentiaaliin kohdistuvasta väliarvioinnista.

Tutkijakollegium

MITÄ?

Tutkijakollegium on kaikkien tieteenalojen tutkimusta tukeva tuntuvasti resursoitu verkostomainen instituutti.

- Tutkijakollegium on tiedekunnista riippumaton yliopistotason toimija, joka tarjoaa kaikkien alojen huippututkijoille mahdollisuuden parhaaseen tieteelliseen tutkimukseen.
- Tutkijakollegiumissa tehtävä tutkimus on tutkijalähtöistä. Yliopisto ei aseta sisällöllisiä tai muita prioriteetteja tutkimukselle.

MIKSI?

Tutkijakollegium tuottaa lisäarvoa tukemalla korkealaatuisen tieteen tekemistä.

- Tutkijakollegium tarjoaa parhaille tutkijoille mahdollisuuden nostaa tutkimuksensa taso vielä korkeammalle.
- Tutkijakollegium haastaa koko yliopiston lisäämään tieteellistä kunnianhimoa.

MITEN?

Tutkijakollegium myöntää vähintään vuoden mittaisia palkallisia tutkimuskausia eri uravaiheen tutkijoille kolmessa tutkijakategoriassa (post doc; fellow; professor) ilman etukäteen asetettuja aihe- tai muita priorisointeja, jotta he voivat kokonaan keskittyä omaan tutkimukseensa.

- Tutkijakollegiumin tutkijapaikat ovat kaikkien alojen tutkijoiden haettavissa. Tutkijat kuuluvat omaan tiedekuntaansa ja yksikköönsä. Tutkijakategorioita on kolme: Post Doc Fellow, Research Collegium Fellow, Research Collegium Professor.
- Hakemukset tutkijakollegiumin jäseneksi arvioidaan yksinomaan tieteellisen laadun ja tutkimussuunnitelman perusteella. Arvioinnissa otetaan huomioon tieteenalerot.
- Tieteenalojen oikeudenmukaisen kohtelun varmistamiseksi hakemukset jaetaan kolmeen koriin (tekniikka – terveys – yhteiskunta) ja tutkijanpaikkoja täytettäessä huomioidaan kunkin korin hakemusten määrä.
- Tutkijakollegium kutsuu johtavia kansainvälisiä tutkijoita lyhyille vierailuille, tekee yhteistyötä vastaavien eurooppalaisten instituuttien kanssa ja järjestää korkealaatuisia tieteellisiä tapahtumia koko yliopistoyhteisölle.
- Tutkijakollegium etsii aktiivisesti ulkoista rahoitusta kaikkiin tutkijakategorioihin ja tutkimuksen laatua parantaviin toimintoihin.
- Tutkijakollegiumilla on johtaja, jonka tehtävänä on strateginen kehittäminen ja rahoituksen hankkiminen, ja hänen tukenaan koordinaattori, jonka tehtäviin kuuluvat viestintä, tutkijoiden tukeminen ja tapahtumien järjestäminen.
- Tutkijakollegiumilla on johtavista, pääosin yliopiston ulkopuolisista tutkijoista muodostettu johtokunta, jonka päätehtävänä on ohjata tutkimuksen laatua ja päättää tutkijoiden nimittämisestä ulkoisten arviointien pohjalta.
- Tutkijakollegiumilla on yhteiset tilat, joissa se voi järjestää tieteellisiä tapahtumia ja tutkijat voivat työskennellä häiriöttä.
- Tutkijakollegiumin toimintaa arvioidaan ulkoisesti säännöllisin väliajoin yliopiston hyväksymien vastuullisen arvioinnin periaatteiden mukaisesti.